

ELŐFIZETÉS.

HÉLYBEN ES VIDEKEN
 Egy évre ... 300 kor.
 Fél évre ... 160 kor.
 Egy negyed évre 75 kor.
 Egy hónap ... 25 kor.

Nyitástól kölcsönözhet
 megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesül-
 vesztak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 82.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 Balvarendi Regala Ferdi-
 nand I. (József) ut. 22.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1920.

Főszerkesztő
Stauber József.

Kedd, április 27.

Cailleaux-t elítélték.

PÁRIS. A párisi törvényszék hosszas huzavona után április 23-án kihirdette az ítéletet Cailleaux volt francia miniszterelnök hazaárulási bűnpörében. A bíróság elvetette a hazaárulási vádat és csupán a 78. törvénycikk alapján, mondotta ki bűnösnek a volt francia miniszterelnököt. Ez a törvénycikk a következőt tartalmazza: érintkezés az ellenséggel anélkül, hogy azzal egyetértene a vádlott. A bíróság Cailleaux-ot, tekintetbe véve az enyhítő körülményeket, három évi fogságra ítélte, betudva az eddig fogságban eltöltött időt. Így az annyi megmarcoltatáson keresztül ment volt francia miniszterelnök két hónap múlva szabad lesz.

Támadás a román határon.

BUCURESTI. A Renasterea írja: Azokkal a harcokkal kapcsolatban, amelyek Lengyelország határán folynak a szovjetcsapatokkal, az oroszok Besszarábia északi részében többször megkísérelték a behatolást. Néhány nap óta éjjelenként támadó kísérleteket tesznek és átakarnak törni a Dnyeszteren, de az eddigi kísérletek a román határőrök éberségén meghiúsultak. A fenyegető bolsevista támadásokkal szemben Popoviciu tábornok szovjet utasítást adott ki a határok őrzésére.

Goga becsületrendje.

BUCURESTI. A francia követ tegnapielőtt átadta Goga Oktavian miniszternek a becsületrend jelvényét és okmányát, melyet a francia köztársaság nevében nyújtott át és egyben gratulált a Franciaország részéről őt ért kitüntetés alkalmával.

Anarchia Berlinben.

A Vorwärts jelenti: Berlinben a helyzet válságos. A sztrájk óriási méreteket öltött. Az összes utcakeresztezéseknél **barrikádokat emeltek** a közlekedés meggátolására. A tüzéségi táborra két bombát dobáltak, melyek nagy pusztításokat okoztak.

Legnagyobb bankcsoport.

A világ legnagyobb bankcsoportja fog megalakulni és abban a Morgan, Rotschild, Lloyd's Bank, London City bankok is résztvesznek. Az új bank célja Közép-Európát ellátni nyersanyagokkal. A terv az, hogy az egyes kormányoktól csak erkölcsi támogatást kérnek, viszont szabad kezet akarnak gazdasági terveik végrehajtására.

A gyulafehérvári nagygyűlés.

Szombaton és vasárnap tartotta a román nemzeti párt nagygyűlését Gyulafehérvárott. A gyűlésen 560 kiküldött jelent meg. A gyűlésről hódoló táviratot küldtek Ferdinánd királynak. Maniu Gyula nyitotta meg az ülést és vázolta a párt multját. Szükséges volt, mondotta, a párt összehívása a politikai helyzet miatt. A gyűlés ezután Maniu Gyulát elnöké, Goldis Lászlót pedig alelnökké választotta meg. Az ülésen Goldis elnökölt, mert Maniu a vezérő-bizottság működéséről számolt be. A párt történetéből két momentumot ragadott ki: az egyik a memorandum-per, a másik a pártnak 1918. december 1-én történt újialakítása. A párt multjából az a következtetés vonható le, hogy a pártra továbbra is szükség van, mert a nemzeti szabadságért küzd. A pártot inparlamentáris módon távolították el a kormányzástól. Ezért nem neheztel, mert a párt sohasem kereste a hatalmat. A párt küzdeni fog az Averescu-kormány ellen. A gyűlés kimondta ezután, hogy a nemzeti párt nem oszlik fel, hanem tovább folytatja munkáját. Maniu beszéde folyamán, elmondotta még, hogy készek voltak az Averescu-kormány támogatására, de amikor a reakciós elem a demokratikus törvényjavaslatok ellen összefogott és megbuktatta a kormányt, a párt elfordult Averescuéktól.

Ezután 5 tagu bizottságot választottak, amelynek tagjai lettek:

dr. Moldován Valér, dr. Onisor Viktor, dr. Saftu főesperes, dr. Coltor és dr. Dobrescu. Ez a bizottság 40 tagu küldöttség alakítását hozta javaslatba, amely bizottság a párt új programját li-vatott megállapítani. Ez a bizottság délutáni ülésen elhatározta a párt reorganizálását, új vezérő-bizottság választását. Este ismét a plenum ülésezett Goldis elnök-lésével. Barseán Andrei, a vezérő-bizottság referense hivatkozott a párt fennmaradásának szükség-ségére. Dr. Voila Micescu felol-vasta a 40-es bizottság program-tervezetét, amelynek főbb irány-elvei: az egyesülés végleges ke-resztülvitele, a demokratizmus fejlesztése, a szomszéd államokkal való jóviszony fenntartása, a belső politikában a legszélesebb demokratizmus. Majd 100 tagu előkészítő-bizottságot választot-tak s ezután Vaida-Voevod és Goldis indítványára kimondták a harcot Averescuék ellen. Végül Pop C. István indítványára tá-víratot küldtek Márta királynőnek. Vasárnap a 100-as bizottság ülé-sezett, amely kimondta, hogy a párt a harcot megkezdi az Ave-rescu-kormány ellen, fegyverba-rátságra lép Jorga pártjával, a besszarábiai és királyságbeli pa-rasztpárttal és a bukovinai unio-nistákkal. Végül kimondották, hogy a képviselőjelöléseket 15 tagu bizottság intézi a kerületek székhelyein a kerületek meghall-gatásával.

Arad új prefektusa.

Amióta nyilvánosságra került a prefektusok lemondása, az utód személyére nézve naponta újabb kombinációk merülnek fel. Leg-utóbb Botez őrnagy, volt aradi térpáncsnok személye áll a kombinációk középpontjában. Ma azután városzerte arról beszél-tek, hogy Ghika herceg, az Ara-

don állomásozó kékhuszárok ez-redese lesz a prefektus-kormány-biztos. Illetékes helyen kijelentet-tek előttünk, hogy az új prefektus személyére nézve még nem tör-tént döntés s valószínűleg csak e hó 28-a után fog megtörténni a kinevezés.

Tömeges betörések Aradon.

Az elmúlt éjjel ismét alapos munkát végeztek Aradon a betö-rők. A rendőrségre ma délelőtt tö-megesen érkeztek feljelentések, va-lamennyien az éj folyamán végre-hajtott betörésekről számolnak be. A Vadászúrt éjjeli portása szol-gálatá közben észrevette, hogy a szálloda pincéjében világosság van. Rosszat sejtve felköltötte a szállodában lakó Mona detektivet, akivel együtt lementek a pincébe. A detektív és portás váratlan meg-jelenésével sikerült elfogni a szo-katlan éjjeli látogatót, ki nem volt

más, mint Török Lajos szállodai fűtő. Kiderült, hogy Török már régóta dézsmálja a szálloda pin-céjét, ahonnan eddig körülbelül 25.000 korona értékű pezsgőt, kü-lönböző borokat és fehérneműt vitt el. Az ellopott tárgyak egy-része megkerült. — Az aradi vasut állomás főnöksége feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az éj folyamán a város részére érke-zett több ciszterna petróleumból 610 kiló petróleumot elloptak. — Betörők jártak az éjjel Mandi Ede Hajó-utca 4. sz. szám alatti laká-sában, Bakács Miksa I. I. Bratiannu (Weitzer J.)-utcai női szabó üzle-

tében. dr. Petrán Aurél Lázár Vil-mos-utcai lakásában, Grosz Laura Grigorescu (Munkácsy)-utcai la-kásában. — Szokatlan módon vég-rehajtott betörésről tett jelentést a rendőrségen Nagy János Káro-lyi-utcai lakos is. Az este behatolt a lakásába Komáromi Antal nevű ismerőse, aki először leöntötte őt parózsódával s azután elfopta a pénztárcáját, amelyben 1500 ko-rona volt. A marószóda súlyos égési sebeket okozott Nagy János arcán s ruháját is teljesen össze-égette. — Végül ma este vasárnap délután fizetés után a Dá-cia-kávéház egyik asztalán felejt-tette pénztárcáját. Mire észrevette a pénztárca eltűnését, visszatért a kávéházba, azt már többé nem ta-lálta meg. Tárcájában 21.000 ko-rona készpénz volt.

Hirdetmény.

A térpáncsnokság felszólítja a város azon lakóit, akiknél ro-mánhadsergebeli tiszték, tisztel-lyettesek, továbbszolgáló tisztel-lyek vagy azoknak családtagjai át-mennőleg vannak eszállásolva, hogy azokról, valamint az általuk igénybe vett szobákról 1920. má-jus hó 2-ig saját érdekükben a térpáncsnoksághoz — comen-duirea piateti (városház földszint) névjegyzéket, mely a csapatössze-írás is, melyhez az illető tiszték tar-toznak, feltüntetni, **nyújtsanak be**. Térpáncsnokság.

Elszedett dollárok.

BUCURESTI. Amerikából Ro-mániába visszatért román alatt-valók panaszt tettek Bucurestiben, hogy az újszeredi szerb határőr-ség a hazatérőktől elszedte a dol-lárokat és annak ellenében csak egy nyugtát adnak. Így a leg-utóbbi napokban is Révész József és Komár János Máramarosmegyé-be igyekvő román alattvalóktól több mint ötezer dollárt vettek el. A két máramrosi ember a román kormány közbenjárását kéri, hogy a 800.000 korona értékű dollárokat visszakapják.

BUCURESTI. Az Izbanda Ir-ja: Az aradi vámhivatalnál a vám hivatalnokok Böhm Alfréd és Goldstein nevű utasoktól 78.500 leit és 1615 dollárt koboztak el, mert nem tudták igazolni, hogy milyen célból tartják maguknál ezt az összeget. — Temesváron egy Berkovics nevű bukaresti ke-reskedőtől hasonló orból nagy-mennyiségű dollárt és egyéb ide-gen valutát koboztak el.

— **Uj törvényszéki Jevan.** Az Igaz-ságügyminisztérium Somogyi Andort, dr. Somogyi Gyula kereskedelmi iskolai igazgató fiát az aradi törvényszékhez jegyzőnek nevezte ki.

Mit ajándékozott Amerika a franciáknak?

PARIS. A francia kormány végre rászánta magát, hogy a mintegy négy-százmillió dollár értékű amerikai felszerelési cikket, amelyet az amerikai kormány féláron engedett át a franciáknak, a háború befejezte után értékesítse. A raktárak nagysága fölér egy megye területével. Rengeteg felhasználható anyagot tartalmaznak, amelyeknek eladásából a kormány néhány milliárd hasznot kaphat. Az amerikai raktárak sok tízezer vagonot kitevő lovassági és gyalogsági felszerelést, tehát hámokat, nyergeket és más rendkívül értékes bört tartalmaznak. Azonkívül mintegy hatszázezer emberre való férfi ruházati cikkeket: inezet lábravaiót, bakancsot, kamáslikat és más értékes ruházati kellékeket. Az amerikai trén mintegy 80 ezer könnyű járművet és kétkerekű kocsit is hátrahagyott. A konzervek és szárított élelmiszerek, tejporok és tejkivonatok raktárai akkorák, hogy képesek lennének félmeznél. A Clemenceau-kormány több szerencsétlen értékesítési kísérlet után már másfél év óta hoverterti kihasználatlanságot az óriási kínkesembányát. Milerand most Lepinet, Paris hajdan rendezőjének bízta meg e feladattal, aki azonnal megkezdte a helyszínen az értékesítés megkezdéséhez. Első dolga volt, hogy néhány hatalmas barakkban árumintakísítést rendezett s az egész országból pedig hirdetésekkel és plakátokkal csodáit magához a vevőkörzönset. A szomszéd községekből a parasztság az első, amely szekér számára hordta el máris az árukat. A kereskedők valóságos megröszmolytásként Lepine iródját. A raktárakban 140 kilométeres vasútvonal anyaga hever teljes felszereléssel, amelynek összegyűjtésével Lepine háromszázezer kínai munkást bízott meg. A katonaságot is rendelkezésre bocsátották, hogy az anyagalmazt behatározzák és az elrusitást megkönnyítsék. A feltár szerint a következő árukat bocsátják a kereskedők s a közönség részére: 860 ezer kiló rizs és fűszer, 200 ezer kiló szappan, 175 ezer kiló kukoricaliszt, 250 ezer kiló szárított szilva. A ruházati cikkek közül a feltárak szerint máris mintegy fél millió ember részére teljesen összeállított fehérnemű és ruhaanyag áll eladásra-készen.

MŰVÉSZET

* A színház bérletét felkéri az igazgatóság, hogy bérletjegyeiket a nyári színházbeli előadásokra a pénztárnál átvevni szíveskedjenek.

* Ma új műsor a Modern Kabaróban. Válogatás új műsora mutat be a Modern Kabaró népszerű társulata.

* Járóssy Dezső és Weff Magda orgonahangversenye a Minorita-templomban kedden délután pontban 5 órakor kezdődik. Járóssy az orgona hívdő és nagyszerű mestere a hangszer sajátosságának tanulmányozásával van elfoglalva és biztos kijelentésünk van arra, hogy a hangoknak olyan színességében lesz részünk, melyekhez csak az a mesteri interpretáció mellett lehet hozzájutni. Más mint a jelen alkalomra kiadott jegyek nem érvényesek. A belépés a kórusra nincs megengedve.

* Dr. Dolmány Dezső hívdő orgonaművésziünk április 29-iki estjének érdekös és tartalmas műsorát itt adjuk: Bach-Bülow: Kromatikus fantázia és fuga. Schumann: Szonáta g-moll. Liszt: Legendák. 2) Brahms: Rapszódia h-moll. Chopin: a) Nocturne F-dúr; b) 2 Etüde: c-moll és f-moll. Jegyek már csak korlátozott számban Kerpelnél.

* Gról Monte Cristo előadásának utolsó napja kedden lesz az Apollóban. A 20 mindvégig művészi színvonal volt és Ben túkrözte vissza Dumas regényének számos cselbányát. Kedden még vonzókördhetik a közönség a regény utolsó fejezetében, majd szerdán a "Bűnbánó anya" című drámai újdonság kerül bemutatásra.

* Új műsor az Uránában. Tegnap új műsorról mutatott be az Uránia színház. A felhívásra került a Pólo becsületes határozat. A műsor új és a fantáziát című rendezésű kacsagató előzést. Ezt a filmet még csak kedden szerdán tartja műsorán az Uránia.

A magyar helyzet az angol alsóházban.

LONDON. Az angol alsóház egyik legutóbbi ülésén Murray alezredes meginterpellálta a kormányt, hogy igazak-e azok a hírek, amelyek a magyarországi fehér terrorról számolnak be. *Harmsworth* külügy államtitkár válaszában kijelentette, hogy történtek atrocitások a bolsevik-uralommal

szimpatizáló elemek ellen, de a magyar kormány ezekben semmi módon sem vett részt, sőt minden módjában álló eszközzel elnyomja a *rendzavarásokat*, még pedig ugylátszik sikerrel. Noha az ország a budapesti angol megbízott jelentése szerint kétségbeesett helyzetben van.

Vizsgálat a szegedi főrabbi ellen.

(Dr. Löw Emánnel hazaárulás vádja alatt.)

BÉCS. Az egész magyar közvéleményt lázas izgalomban tartja a budapesti Nemzeti Ujság szombati száma, amelyben szenzációs beszélgetést közöl egy hollandi újságíróval, aki lapja megbízásából Szegeden járt és ott meglátogatta dr. Löw Emánnel főrabbit. *Nippels* Frigyes, a hollandi liberális Hendelsbad tudósítója az illető hollandi újságíró, aki azért utazott Magyarországra, hogy ott az állítólagos fehér terrorról szeressen információkat. A holland újságíró itt összeszólközött a Rotterdamsche Maasbode *Hollósi* Sándor nevű magyar tudósítójával, aki elkísérte őt Szegedre s mivel együtt látogatták meg Löw Emánnelt. A Nemzeti Ujságban adott intervjuban *Nippels* hollandi újságíró elmondja, hogy a szegedi főrabbi milyen különös és megbotránkoztató információkat adott neki Magyarországról. Azt állította, hogy látta Müller István mérnöknek, a fehérek által megcsontított holtestét. *Ocsarló hangon szölt a magyarságról, az ország földrajzi egységét fikciónak nevezte és kijelentette, hogy ezt az országot föl kell osztani. Leszólta a kormányt, Apponyit, a hercegprímást, képtelen rágalmakat és tantasztikus terditéseket mondott az idegen újságíróknak. Végül azt a kijelentést tette, hogy kétféle magyar van: az egyik buja és becsületes, a másik oszias, de becsületes.*

A Nemzeti Ujság közleménye érthető megdöbbenést keltett az egész országban és izgatott vitát provokált a magyar nemzetgyűlésben is. A képviselőházban *Bozsik* Pál, a gyöngyösi papképviseleje olvasta fel a főrabbi nyilatkozatát zajos felháborodás közben. Többen azt kívánták, hogy Löwöt tartóztassák le, mások azt hangeztatták, hogy a szegedi főrabbit egyenesen fel kell akasztani. A közbekiáltók között hangosan résztvett *Sándor* Pál nemzetgyűlési képviselő is, aki izgatottan kiáltotta:

— Ezt nem mondta! Ez nem igaz! De ha mondta, fel kell akasztani!

A gyöngyösi papképviseleje nem törődve a dühös közbeszólásokkal, tovább folytatta a lapközlemény olvasását s végül azt követelte, hogy azonnal indítsák meg az eljárást a főrabbi ellen. Az interpellációra válaszolt *Simonyi-Semadam* Sándor miniszterelnök és általános helyeslés közben kijelentette, hogy a tényállást megállapíttatja s ha a cikk állításai igazak, akkor könyörtelen szigorúsággal fog eljárni.

Mialatt a képviselőházban tovább folyt a napirend feletti vita, a folyosón általános beszélgetés tárgyát képezte a szegedi főrabbi ellen felmerült vád. Itt is *Sándor*

Pál vitte a szót, aki ismételtén erőlyesen védelmére kelt dr. Löw Emánnelnek, akiről nem képes feltételezni, hogy ilyen becsületes hazaárulást követett volna el. Több képviselő éppen a folyosón tartózkodó dr. *Vasak* Ernő szegedi kormánybiztos estromolta, aki azonban nem tudott felvilágosítást adni. A szegedi kormánybiztos többször vitatkozott politikai kérdésekben a főrabbi-val, az szemébe is emondta neki panaszait, de a Nemzeti Ujság cikkéhez hasonlót soha nem tett. Deltájban megjelent a képviselőház folyosóján *Nippels* Frigyes hollandi újságíró, érkezéséről azonnal értesítették *Simonyi-Semadam* Sándor miniszterelnököt, aki azonnal kísietelt a folyosóra és megkérdezte a holland újságírótól, igaz-e az, a mit a Nemzeti Ujság írt. A hollandi újságíró azt mondta, hogy igaz. Különben *Nippels* Frigyes a budapesti sajtó részére is nyilatkozott ebben az ügyben, az alábbiakat jelentve ki:

— A Nemzeti Ujság cikkét nem én írtam, ehhez *Hollósi* Sándor szolgáltatta az adatokat, a ki velem volt Szegeden és mindvégig jelen volt a Löwvel folytatott beszélgetésnél. Én nem adtam volna le a cikket, csupán a beszélgetés egyes részleteit használtam volna fel információnak. Sajnos, kénytelen vagyok azonban kijelenteni, hogy a cikk majdnem teljes egészében megfelel a tényeknek. A beszélgetés tényleg megtörtént és est minden csefólat ellenére feantartom, noha emberi szempontból megérttem, hogy Löw mest, amikor hajban van, igyekszik az ügyet meg nem történné nyilváníttani.

Ezzel az utóbbi kijelentésével a hollandi újságíró a Löw család által kiadott nyilatkozatra eészott. A főrabbi családja ugyanis a családfő távollétében a következő nyilatkozatot tette a nagy nyilvánosság számára:

— A közleményt ismerjük. Valóban volt itt a főtisztelendő urnál egy holland újságíró, akinek nevére nem emlékszünk. Egy *Hollósi* vagy *Hollósi* nevű magyar hírlapíró kíséretében és arra kérték a főrabbit, hogy hozza össze őket *Müller* István mérnök testvérbátyjával. A főrabbi azt a kérésüket teljesítette is, de ő maga a beszélgetésnél nem volt jelen, hanem átment egy másik szobába. Ő maga nem is nyilatkozott egyik hírlapíró előtt sem.

A hirtelen botrányá dagadt szegedi főrabbi ügyében *Haller* István kultuszminiszter nyilatkozatot tett közszé.

— Már régen tudjuk, — mondotta a kultuszminiszter, hogy az ország rezonanciájá roató hírek innen Magyarországból származnak. Nem kívánok érdemben nyilat-

kozni arról, hogy hogya itélem meg a szegedi rabbi nyilatkozatát, a közvélemény azonban az ilyen beszédeket hazaárulásnak minősíti még akkor is, ha a közleménynek egy csekély percentje volna csak igaz. Sommi okom sincs kételkedni, hogy az újságíró nem egészen objektíve közölte a hallottakat. Kétségtelemnek tartom, hogy a zsidóság maga is elítéli az efafta információkat és siet kirosztálni a maga köréből azokat, akik minduntalan újabb hasábokat dobnaak arra a tűzre, amelynek lángja azután itt-ott ártatlanokat is meg szokott pörkölni.

A mai valuta-plac.

Árfolyamok Aradon: kis lei 270, nagy lei 290—295, márka 340—343, kis dollár 156—158, nagy dollár 165—166, arany 690, ezüst 14.50. Bucaresti: korona 33.75—34.25, márka 107—108, rubel 82—83, dollár 59—60, francia frank 400—405, svájci frank 1200—1250. Budapest: Napoleon 765 758, font 840—850, dollár 224—219.50, frank 1410—1390, márka 386—395, lira 1122, rubel 294—296, lei 376—381, szokol 826, svájci frank 3775, dinár 640—620.

Schlachta Margit beszéde.

BÉCS. A magyar nemzetgyűlés szombati ülésén mutatkozott be beszéd kíséretében a magyar parlament első női tagja: *Schlachta* Margit képviselő. Erre az alkalomra a képviselőház tiléstermének karzatai zsufolásig megteltek a nőemancipáció híveivel. *Schlachta* Margit kellemes csengő hangon, izgalom nélkül, de a férfi társaságnak is meglepő stílusosan intelligensen és lendületesen beszélt. A nő programját fejtegette s kijelentette, hogy egészséges fiai csak akkor lehetnek az országnak, ha az anyák is egészségesek. Elsősorban a középosztály nőit kell jobb helyzetbe hozni. Azután statisztikát sorolt fel annak bizonyítására, hogy a halandóság arányszáma a dolgozó anyák csecsemői között igen magas. Sürgette az anyavédelmi és egyéb szociális intézményeket. Végül háttározati javaslatot nyújtott be, hogy az ipari munkásnőkre vonatkozó eddigi törvényeket módosítsa a parlament olyan értelemben, hogy a család és gyermeknevelés érdekében a félnaponkint váltakozó munkanap rendszerét honosítsák meg a női munkásoknál is.

Tégla minden mennyiségben kapható
Cserép Pollak téglyagyár
ARAD. 1921

Női ruhakészítési és szabászati tanfolyam

A n. 6. intelligensőbb hágyközőség szives tudomására adom, hogy Aradon a Kölösey-utca 1. sz. házában női ruhakészítési és szabászati tanfolyamot nyitok május hó elején, melyre beiratkozások már ápr. 26-án megkezdődtek. A tanfolyam 6 óra tarjed s minden növendéknek módjában lesz a ruhakészítés technikáját a legteljesebben elsajátítani. Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálók. — Szives pártfogást kér: 9928

BALOGH JULISKA szabászati oktató.

Egy örült vérengzése.

BÉCS. A magyar fővárosban szombaton rettenetes vérengzést vitt véghez egy örült kárpitos segéd. Délelőtt fél 11 órakor a Deák Ferenc-téren villamos állomáson egy közpentermetű barna bajszú munkáskülsejű ember szállt fel az Újpest felé haladó egyes számú villamos kocsiára. Felszállása után azonnal összeszálkózott több utassal. A Bátorl-utjánál a kocsi zsufozott tömegén keresztül utat tört magának az első peronra, az ajtóban nagy konyhakést vett elő kabátja alól és megtámadta a peronon álló Tardy Bálint századost. A százados le akarta fejezve, támadója azonban hirtelenül beledőlt a százados nyakába, aki a nagy kavargásban le-sodródott a hirtelen megálló villamosról. A villamos kalauza, Keller Mihály a jegylukasztóval néhányszor fejbevágta a késsel hadonászó embert, majd le-tuszkolta a kocsi lépcsőről. Ekkor a dühöngő ember újra megakart támadni a századost, akinek Embey József kapitány tisztvársa sietett segítségére. A dühöngő azonban őt is megszurta fején és vállán. Közbelépett Keller Mihály kocsivezető is, dulakodás közben azonban elválogott, mire a dühöngő késével lejár és hátán őt is megsebesítette. Ezután Schwartz Gyula ügyvédjelöltet szurta vállon az egyre jobban dühöngő örült, majd Medved Emília postal segédellenőrnőt sebesítette meg vállán. A veszedelmes embert végül egy kőhadnagy tette ártalmatlanná. Mikor már tehetetlenül rugdalózott a vérengző idegen a kőhadnagy karjaiban, a felbőszült tömeg rávetette magát, véresre verte úgy, hogy a fején és arcán több sérülést szenvedett. Beszállították az V. kerületi kapitányságra, ahol megállapították, hogy Bogdán József harmadosztályos kárpitos segéd, aki aznap érkezett Budapestre. A rendőrorvosok megvizsgálták elmebeli állapotát és konstatálták, hogy Bogdán köz- és önzvesztélyes örült.

Ünnepelt titkár.

György napját emlékeztetéské tették Sófaly György ipartestületi titkárnak barátai, akik f. hó 24-én a Nádor-féle borozóban szép ünnepélyt rendeztek a népszerű titkárnak. Ötven terített társasvacsora keretében leleplezték arc képét. A leleplező beszédet Verner Sándor, az utjeleni iskola tanítója mondotta. Az ünnepeltnek a társadalom életben kifejtett munkásságát szép szavakkal méltatta Pálotai Antal főreáliskola tanár. Az est folyamata alatt beszéltek még Gérecz Károly főreáliskola tanár, Zdray Jenő polg. isk. tanár, Drachoczy és Tumó művezetők, Gruber Imre és Eberlein G. építész, Sófaly György a megilletődés hangján köszöntö meg a jól előkészített, kedves ünnepet.

Ajánlunk azonnali szállításra

fával égetett

élesdi meszet

„MERCUR” 10078

kereskedelmi és mezőgazdasági r. t. Arad.
(Közgazdasági Bank).

HIREK.

Papírhány Magyarországon és Ausztriában.

A papírhány az egész kulturvilágban érezteti hatását és súlyos válság felé sodorja a sajtóvilágot. Magyarországon már az összes fővárosi és vidéki lapok oldalszámát redukálták olyan módon, hogy ezentúl a magyar lapok négy oldalnál nagyobb terjedelemben nem jelenhetnek meg. Bécsi jelentés szerint az osztrák újságpapír-gyárak nagyrésze szénhiány és nyersanyaghiány miatt szünetelni kénytelen. Emiatt a kereskedelmi államhivatal elrendelte, hogy ezentúl a reggeli lapok nyolc oldal, a délutáni lapok két oldal, az esti lapok négy oldal terjedelemben jelenhetnek csak meg.

A német katonák nem szavazhatnak. Berlin. A német nemzetgyűlés legutóbbi ülésén elfogadták a választójogi törvényjavaslatot. A katonák választójogát a szociálista-párt kivételével valamennyi párt elutasította s így a német katonáknak nem lesz szavazati joguk.

Borbélyüzletek május 1-én. Május 1-én általános munkaszünet lévén, a munkának mindenhol szünetelni kell. Így többek között a borbélyok sem nyithatják ki üzleteiket, hokott a mesterek szívesen nyitva tartanák műhelyeiket, hogy a közönség rendelkezésére álljanak. Üdvös volna, ha illetékes helyen engedélyeznék, hogy szombaton legalább délig a borbélymesterek helyiségeikben dolgozhassanak.

Intellektuális fogyasztó szövetkezése. Vasárnap délelőtt a városháza tanácstermében tartotta alakuló ülését az Aradi Intellektuális Fogyasztási és Termelő szövetkezete. A szövetkezőnek dr. Vadász Ármánd, Szántó Péter polgári iskola tanár és Wolf Gusztáv waggongyári mérnök lettek az igazgatói.

A volt foglyok ellátása. A várban volt foglyok ellátását a magyar Vörös Kereszt intézte adakozás révén. Minthogy így a kiadások nem nyertek fedezetet, a dr. Robu polgármester előnkklésével az érdekeltek mai ülésén az iratokat a hatóság visszavette és elhatározta, hogy a hiányt közadók módjára fogja bekajtani.

Meggyilkolt hentes. Az aradme-gyel Csinye községben a község határában fekvő patakban egy teljesen osz-lásnak induló férfi hullát találtak, amelyen súlyos zuzott sebek voltak. Jelen-tették az esetet az aradi ügyészségnek, ahonnan Sommer Nándor vizsgálóbíró utazott ki, aki megállapította, hogy a hullát már négy hónapja van a vízben és a falubeliek abban Danilla János oda-való jó módú hentesre ismertek. A viz-gálat megindult, mert erős a gyanu, hogy a hentes gyilkosságnak esett áldozatul.

Rézgálle kiosztás. Felhívom mind-azokat, kik Arad város határában szőlő-területtel bírnak és ezen szőlőterületük a kataszterben is nyilván van tartva, hogy rézgálle utalványaik átvétele és kgr-ként 25 korona 30 fillér vételár le-fizetése céljából április 27-től kezdve a városháza I. emeletén levő polgármes-terti hivatalban 8 napon belül annál in-kább jelentkezzenek, miután ezen határ-idő leteltével jelentkezésük nem fog fi-

gyelembé vétetni. Dr. Angel, fő polgár-mester.

Házasság. K. Balla Margit és No-vák Lajos házasságkötöttek. (Mindien külön értesítés helyett.)

Sporteredmények. Az Arad-ári sporttelepén a T.M.T.E. jóképességű csa-patát látta vendégül az A.T.E. csapata. A mérkőzés legnagyobb részében az A.T.E. volt a támadó fél. Végeredmény 6:0 (3:0) az A.T.E. javára. A mérkőzést Steinhilbel vezette. Az AAC. pályán az AMTE. 4:0 arányban győzte le a megerősödött te-mesvári vasutasokat.

Halálozás. Erdemekben gazdag élet zárult le f. hó 26-án Pankotán. Köz-e tisztelt- és szeretetben álló jó módú föld-birtokos Kaiser József életének 73. esz-tendejében rövid szenvedés után adta lelkét Teremtőjének vissza. Az elhunyt 40 esztendeig volt Pankota község bi-rája. Hült tetemét f. hó 27-én kísérik örök nyugalomra.

Öngyilkosság. Szombaton Dick József magántanító Ilona-utcai la-kásában öngyilkossági szándékból meg-mérgezte magát. Azonnal kórházi keze-lés alá vették s ma már jobban érzi ma-gát. Tettének oka életuntagság volt.

Salon Artistique Bulev. Regina Mária (Andrássy-tér) 21. I. em. Antik butorok, porcellánok, órák, vitrinok, fest-mények és szörmégek eladása.

Oryon előadás. Szombaton este tartotta meg a kulturpalota nagytermé-ben zsufozott nézőtér előtt Oryon mester utolsóként hirdett előadását. Az aka-ratávitel mestere ez alkalommal is rend-kívül érdekes és izgalmas műsorral lepte meg hallgatóságát. Egy fiatal emberből többek között énekesnőt csinált, egy má-sik médiuma klasszikus táncokat muta-tott be, úgy, mintha az lenne az élet-hivatása. A közönség nem tudott betelni a csodálatosabbnál-csodálatosabb mutat-ványokkal, úgy, hogy himni lehet, hogy Oryon mesternek nem utolsó aradi es-télye volt a szombatt.

Új kertészet Aradon. Saabó Jó-zsef főkertész, aki megteremtője volt a város modern kertészetének, nyugdíjaz-tatta magát s a villamos vasút radnai-uti telepén, mely a vármázzsal szemben van, virágkertészetet rendezett be, ahol minden időben a legszebb virágok szolid árban kaphatók. A közönség látogatását szívesen veszi Saabó főkertész, akinek neve kétségtelenül biztosítja kertészeté-nek szakavatott vezetését s szolid üzleti elveit.

A Vidéki Sport ma megjelent szá-ma részletes tudósításokat közöl a va-sárnapit temesvári és aradi sportverse-nyekről.

Könyvtárat, hanglegye-keket magas áron vesz Kerpel.

A magyar kényszerkölcsön.

BÉCS. A magyarországi felül-bélyegzést intéző központi bizott-ság legutóbbi ülésén megállapítot-ta a felülbélyegzés eredményét. A beérkezett jelentésekből kiderült, hogy a felülbélyegzésre hétezer-kétszáz millió korona értékű bank-jegyet mutattak be, ebből a pénze-intézet központ 5206, az OKH-nál 1168, Budapestben a pénzüntézetek-nél 1552, a Dunántul 1827, a Ti-

szántul 831 és a Duna-Tisza közé-ben 995 milliót. A Tiszántulul még várnak jelentéseket, ami eset-leg két-háromszáz millióval meg-javíthatja az eredményt. Megyék szerint első helyen áll Pestvár-megye 403 millióval, Vasvármegye 388, Csongrád 295 millióval, a városok között Szeged az első 189 millió koronával.

Aradi Városi Színház.

Ma, 27-ás:

Bűvös vadász.

RÉZGÁLLE

azonnali szállítá-sra kapható

az Aradi Központi Takarékpénztárnál.

Felemelt áron

vásárlunk vissza minden-nemű gyógyszeres, sósbor-aszemes brillantinos, bayre-mes, valamint különleges-bégi üvegeket, tégelyeket.

Dr. Földes Habs Arad

Legjobb minőségű

gépész öltönyök

nagyban és kicsinyben Ju-tanyos árért kapható

J. Kadinszky

ruhakereskedésben

Árpád-tér 5. (Kaidótöplom optika) 3025

Magas áron veszünk

cognacos, boros és likörös üvegeket.

Samuil Weiszberger Succesor

Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 5. sz.

Értesítés!

Angol és gyapjú szövetek nagymenny-ségben érkeztek. Készítünk mértékű és férfiöltönyeket gyapjú szövetből 1100 K. tól feljebb. Raktáron nagy választékban legújabb divatu átmeneti tavaszi kényes fel-öltők. Nagy választékban tavaszi saját készítményű kényes férfi-, nő- és gyermek-ruhák. Kérjük a ruha vásárló közönséget, hogy szükségletét mielőbb szerezzze be, a még a raktár tart. Tisztelettel: 189

Fratil Komlós el Mussey Strada Metianu (Perry-utca)

Dr. Velicsek-féle Sanatorium Boksánbánya.

Physikális diätetikus gyógyintézet Krassó-Szörény vármegyében.

Kitűnő gyógyeredménynek mindenféle idegbajoknál, a gyomor-, bél-, máj-, hólyag- és a légutak bántalmainál, csúsz, köszvény és cukorbetegségnél, verszegénység és következményes bántalmaknál, belső női bajok és nemi bántalmaknál; Scrophulosisnál.

Légsátrak!

Penzió!

1915

Prospektus!

Alkalmazás.

TISZTESÉGS dolgos mindenek jó frisszed aronnal felvették. Str. Consistorului (Batthyány-utca) 23. I. a. 1963

VIATAL LEANY pénztár kezelőre felvették Zsófia Hástfalat, Bulev. Regede Ferdinand (Boros Béni-tér) 9. 1963

FRASZSEGÉD kitchő szakmesterekkel állást keres. Elvállal privátadást is. Purgly Lajosné-utca 180. 1965

JÓL FŐZŐ SZAKACSNÓT éves bizonyítványokkal keresek griff háshoz magas fizetéssel vidékre, tiszti szakácsnők franciákkal mellé. Str. Cloșca (Szent László-utca) 18. I. em. 1967

GŐZPÜRSZÜNK részére papazemeseket keresünk. Jelentkezés hétfőtől kezdve Haza Faternál R. T. Bulevardul Regede Ferdinand I. (Boros Béni-tér). 1969

Lakás.

BEVÁROSI kényelmes 2 szobás lakásommal 2, esetleg 3 szobás lakással a világhíres állomás közelében elcserélném. Cim Wallinger hirdetőjében Lázár-u. 9828

Vétel és eladás.

MODERN háló, részleány. egybetét és egy kócsantal elad. Str. Tribunal Aranta (Dacia-utca) 6. I. em. 1963

MALOM teljes berendezéssel 16 HP. Magyarországi készítésű, nyomtatva mérőműszerrel, 4 pár 28-os kőállvány kövekkel felszerelve, 2 pár szék, közhöz 1 db. Gonet-féle gabonaszűrő No. 0, 1 db. 5 méter hosszúságú, a 16-os kőházhoz 14 m. hosszú csúnya varrott fémj és beüzemelt körművel eladók. Bővebbet Ingusz könyvkereskedés. 1965

ELADÓ 80 csatlód mész. Fekete Ferenc, Kőrös. 1969

ELADÓ egy permeter és egy speleer ajtó Béga, Rozsoru-u. Ia. 1968

ANTI porcellán, butort, magas áron vesz Salon Artistique Bulevardul Regia Maria (Andrássy-tér) 21. I. balra. 597

KÖNYVEKET és könyvtárat vésőrel Kékeser könyvkereskedés Dobó-u. 10261

VASAPLUNK mindenféle csiszolt és sima állapotú üvegeket Da. Földes si Hoha. 1194

PÜSTÖLT HUS, halbél, szalonnát sejt, tojást, zöldségtermékeket, babot és mindennemű ételt szerezhet veselek. Grosz Jenő, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 12. sz. 1927

EGY 20 HP. szivógép motort és egy két járatú daráló mármot megvételre keresek. Cim a kiadóban. 1925

EGY TELJESEN ÚJ frakk hozzávaló mellényvel, erősebb termetre elad. Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 1. Stefan. 1938

RÉZKÉNYPÓR és kristályosítás kapható Samuil Guttmann cégnél. 10063

Ingatlan.

BZER GYÜMÖLCSFAS birtokomat beoszerélem uri lakos kisebb birtokkal. Concordia-nyomda, Lupoi Tóder. 1970

Különféle.

DIAMANT bédagos és szerelő műhelye. Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 7. 1098

Életrév

80% vagyisza étkezési célra alkalmas kapható

Josif Madelco si Comp

füszer és csomagoló üzemeltető

Arpad-tér 5. sz. 1942

BÉCS. Berlinek át az a jelentés érkezett San Remoból, hogy az antant válassza a magyar békejegyzeke még sokáig késni fog, részben azért, mert egyelőre a török és a német probléma foglalja le a legfelsőbb tanácsot, másrészt pedig azért, mert az antant ragaszkodik a Clerk-féle egyezményhez. A berlini értesülés szerint a legfelsőbb tanács egy döntött, hogy két évig még Törökország birtokában hagyja Kurdisztánt és azután majd a népszövetség dönt ebben a kérdésben. Németország

legfogyverését is most tárgyalja a legfelsőbb tanács, a francia megbízottak továbbra is ragaszkodnak a versaillesi béke azon pontjának a végrehajtásához, amely csak százezer szoldos katonát hagy meg Németországnak. Ezzel szemben több antant állam állítolag belátta, hogy Németországnak a rend fenntartására legalább kétszázezer katonára van szüksége, amit már a német kormány is kimutatott egy tarjedelmes jegyzékben.

Szöllőkötöző

fűzessző, hános kapható kicsinyben és nagyban, ugyanintén utazó, ruhás és piaci kosarakat is: 1964

Weisz Rosa

kecsárgyárosnál, Arad, Strada Baritlu (Rákóczy-u.) 13. sz. a.

APOLLO URANIA.

Ma, 27-én:
8. részben. 8. réez. **Biró Gróf Montó Christó. becsülete**
A szerkesztőasztal felel: **STAUBER JÓZSEF.**

Aradi járásbírósnak 120/1919. számú végzése folytán Kontor Péter javára 240 korona tőke és járuléka kiegyesítésére lefoglalt és 916 koronára becsült ingóságok Aradon, Mihály-utca 51. szám alatt 1920. évi április hó 27-én délután 3 órakor nyilvános árverésen a legtöbbet ígérő vevőnek el fognak adni.
Najmányi Béla, bírósági végrehajtó.
1971

Házmesterpár

gyermektelen, havi ezer korona fizetéssel, mellékjövedelemmel és ingyen lakással felvették. 3326
Str. Darabantilor Urban Ivan-utca 5

Árverési hírdetmény.
Az Aradon, Purgly Lajosné-utca 122-124 sz. ház és telek 1920. évi április 29. napján, délután 4 órakor törvényszéki épület 48 sz. ajtó földszint, bírói árverésen eladatik. 1961

Banco Economica din Arad Societate pe A. — Aradi Közgazdasági Bank Részvénytársaság

Activa — Bilant la 31. Decembrie 1919. — Mérlegszámla 1919. december 31-én. Passiva — Teher

Activa — Vagyon	C	f	Passiva — Teher	C	f
Casa in numarar — Pénzfáradék	282.486	72	Capital societar — Részvénytőke	2.000.000	—
Capitale elocata la alte banci — Más pénzintézeteknél elhelyezett tőkék	665.619	31	Fond ordinar de rezerva — Rendes tartalékalap	186.164	23
Cambii — Váltótárca	156.599	20	Fond pentru diferinta de curs la efecte — Érték-papir árfolyam különbözeti tartalék alap:	—	—
Debitori in cont-curent cu acoperira — Folyószámlai adósságok fedezet mellett:	—	—	Rezerwat din anul 1918. — Tartalékolas az 1918. évben	150.000	—
Pe eferte, marfari si produse — Értékpapírokra, árukra és terményekre	2.775.806	70	Rezerwat din anul 1919. — Tartalékolas az 1919. évben	250.000	400.000
Pe imprumuturi de razboi — Hadi-kölcsön kötvényekre	1.445.087	60	Fondul de pensiuine, care sa va crea pentru functionari — Alakítandó tisztviselői nyugdíjalap	13.906	—
Efecte imprumutate — Külföldi kötvények	38.500	—	De-unerari — Betétek:	—	—
Efecte — Értékpapír-tárca:	4.289.344	30	In libele — Könyvecskékre	4.175.987	64
Hartil de stat — Államadóssági kötvények	1.832.453	—	In cont-curenturi si checururi — Folyó és csekk számlákra	1.288.592	03
Efecte si alte obligatii — Záloglevelek és egyéb kölcsönkötvények	4.140	—	Diversi creditor — Különléle köveletiek	414.314	19
Actii de banci si de casa de paszaze — Bank és Takarékpénztári részvények	124.000	—	Cautiuni si depozite — Ovadékok és letétek	43.700	—
Actii de intreprinderi industriale si comerciale — Ipari és kereskedelmi vállalatok részvényei	862.000	—	Contributia restanta a intereselor capitalului — Hátralékos tőkekamatadó	4.824	53
Lozuri — Szorsjegyek	7.180	—	Dividende neridivate — Fel nem vett osztalékok	10.576	—
Efecte pentru crearea unui fond de pensiuine a functionarilor — Alakítandó tisztviselői nyugdíjalap értékpapírral	11.855	—	Prozofil tranzitioare — Átmeneti tételek	80.646	83
Solventi in siindicat — Befizetések syndikátusokba	565.358	—	Saldul profitului — Nyereség egyenleg	—	—
Letiar teljesen letirva	—	—	Transpus din anul 1918. — Elővezetés az 1918 évről	94.22	—
	8.751.235	53	Profitul net din anul 1919. — 1919. évi tiszta nyereség	137.382	86
				137.477	05
				8.751.235	53

Arad, la 31. Decembrie 1919. — Arad, 1919. december hó 31-én.

Békely Albert a. k. igazgató
Börger Már a. k. igazgató
Dr. Kráth Lajos a. k. igazgató
Dr. Hermann Mész a. k. igazgató
Béla Béla a. k. igazgató
Fanler Károly a. k. igazgató
Bank Ferenc a. k. igazgató
Gatty Lajos a. k. igazgató
Dr. Jozsa Károly a. k. igazgató
Hrab Albert a. k. igazgató

Bilantul acesta l-am comparat cu registrele principale si secundare si cu inventariile, si toate le-am aflat corecte si in deplina ordine jelen mérleglet a fő- és melléknyelvekkel összehasonlítottuk és azt helyesnek és teljesen readben levőnek találtuk.
Arad, la 10. Aprilie 1920. — Arad, 1920. évi április 10-én.
Dr. Hermann Mész a. k. igazgató
Béla Béla a. k. igazgató
Dr. Jozsa Károly a. k. igazgató

Generalul Adunare Generala!
Cu tot respectul raportam, ca mersul adunarii a Bancii Economice din Arad S. pe A. in decursul anului 1919. l-am controlat cu atentie vie, binastru si control de profit si pierdere le-am examinat si le-am aflat corecte si in deplina ordine cu registrele.
Consimtiim cu propunerea directiei referitor la distribuirea profitului net de Cor. 137.382,86 si in special cu acea propunere a ei sa se fixeze dividendul pe anul 1919. cu Cor. 10. — de actie.
Dupa aceasta rugam cu tot respectul generalul Adunare generala, sa bineroleasca a da aluz directiei, cat si subcomitetului comitet de supraveghiere absoimtorul pe anul de gestiune 1919.
Arad, la 10. Aprilie 1920.
Comitetul de supraveghere a Bancii Economice din Arad S. pe A. — Al Aradi Közgazdasági Bank R. T. felügyelő bizottsága:
Dr. Hermann Mész a. k. igazgató
Béla Béla a. k. igazgató
Dr. Jozsa Károly a. k. igazgató

Aru és butorszállítást ugy helyben mint vidékre felelőség mellett vállal LEOPOLD ÉLIAS si FIUL szállító, Strada Eminescu (Deák Ferenc-u.) 36.

Nyomatott az Aradi Nyomda R. T. rotációs gépén. Kiadótlajdonos Aradi Nyomda R. T.